

СЕКЦІЯ 5: КРИМІНОЛОГІЧНІ ТА КРИМІНАЛІСТИЧНІ ПРОБЛЕМИ РЕФОРМУВАННЯ В УКРАЇНІ

ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ ТА ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВИХ ЗАХОДІВ

Сало Олег Михайлович, начальник Управління МВС України в Івано-Франківській області, генерал-майор міліції

Зміни в кримінальній юстиції які розпочаті з прийняття Кримінального процесуального кодексу України Г11 призвели до низки проблем які виникають під час протидії кримінальним правопорушенням. Одними з яких є особливості застосування негласних слідчих (розшукових) дій та оперативно-розшукових заходів.

Так відповідно до ст 246 КПК України негласні слідчі (розшукові) дії проводяться у випадках якщо відомості про злочин та особу яка його вчинила неможливо отримати в інший спосіб Я також виключено у кримінальному провадженні щодо тяжких або особливо тяжких злочинів Г11 Тобто з наведеного слідує то негласні слідчі (розшукові) дії можуть проводитися лише після відкритого кримінального провадження Г11 то стосується проведення даних дій то він передбачений нормами КПК України, а також міжвідомчою інструкцією Г21

Поряд з цим законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» [3], передбачено, що підставами для проведення оперативно-розшукової діяльності є наявність достатньої інформації, одержаної в установленому законом порядку, що потребує перевірки за допомогою оперативно-розшукових заходів і засобів, про: злочини, що готуються; осіб, які готують вчинення злочину тощо. В свою чергу здійснення оперативно-розшукових заходів в даній ситуації можливе лише в межах оперативно-розшукової справи. З наведеного слідує, що оперативно-розшукові заходи здійснюються до відкриття кримінального провадження.

Поряд з наведеним, з аналізу прав оперативних підрозділів щодо виконання завдань оперативно-розшукової діяльності, нами встановлено, що законодавець визначаючи права оперативних співробітників щодо проведення оперативно-розшукових заходів здійснив посилання на норми КПК України. Тим самим фактично створив проблеми у розумінні відмінностей негласних слідчих (розшукових) дій та оперативно-розшукових заходів, а також порядку їх застосування. Наприклад, п. 8 ст. 8 закону [3] передбачає виконувати спеціальне завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації згідно з положеннями ст 272 КПК України яка в свою чергу передбачає проведення даної негласної слідчої (розшукової) дії під час досудового розслідування тяжких або особливо тяжких злочинів на підставі постанови слідчого, погодженої з керівником органу досудового розслідування, або постанови прокурора із збереженням у таємниці достовірних відомостей про особу. Тобто, з наведеного прикладу, можна зробити висновок, що оперативно-розшуковий захід виконання спеціального завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації може проводитися на підставі постанови слідчого, погодженої з керівником органу досудового розслідування, або постанови прокурора. Але ж яке відношення слідчий чи прокурор має до здійснення оперативно-розшукової діяльності загалом, оскільки кримінальне провадження ще не відкрито та процесуальні дії не проводяться.

Виходячи з наведених положень, вважаємо за необхідне закріпити на законодавчому рівні чітке розмежування порядку проведення негласних слідчих (розшукових) дій та оперативно-розшукових заходів, з урахування пропозицій практичних працівників та провідних науковців.

Список використаних джерел

1. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13 квітня 2012 року // Голос України. – 2012. – №40-91 від 19.05.2012.
2. Про затвердження Інструкції «Про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні»: Наказ Г11 України, МВС України, СБ України, Адміністрація Держприкордонслужби України, Мінфін України, Мінюст України № 114/1042/516/1199/936/1687/57 від 16 лист. 2012 року.
3. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18 лют. 1992 р. № 2135-ХІІ // Голос України. — 1992. — № 56.